

Handläggare
Marcus Helsing
Telefon: 08-5083368707

Till
Utbildningsnämnden
2023-03-30

Kapacitetsökning av Sköndalsdalsskolan genom tillbyggnation

Genomförandebeslut

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens genomförandeförslag om att genomföra tillbyggnation vid Sköndalsskolan till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 74 mnkr och en tillkommande hyreskostnad det första året om cirka 5,6 mnkr.
2. Utbildningsnämnden begär godkännande hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om att genomföra tillbyggnad på Sköndalsskolan till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 74mnkr och en tillkommande hyreskostnad det första året om cirka 5,6 mnkr.

Sammanfattning

Vid Sköndalsskolan finns en tillfällig paviljongetablering som måste avvecklas på grund av att det tillfälliga bygglovet löper ut 2025. För att möta behovet av elevplatser i området samt säkerställa att skolan kan ha en rak parallellitet i sin organisation föreslår utbildningsförvaltningen att en tillbyggnation med sex klassrum genomförs, vid avvecklingen av skolans paviljong. Den nya byggnaden innebär 162 nya elevplatser inklusive möjligheter för en regional särskild undervisningsgrupp om 12 elever. Skolans totala kapacitet blir vid färdigställandet 621 elevplatser.

Bakgrund

Sköndalsskolan är idag en F-6 skola med tre paralleller och totalt 488 elever. Skolan huserar idag i permanenta lokaler samt i en paviljong som är uppställd på skolans skolgård. Paviljongen, vars bygglov löper ut år 2025, har kapacitet för fyra klasser, totalt 108 elever. Skolans paviljong kommer med anledning av bygglovet tidsbegränsning att avvecklas samma år. Det innebär att skolans kapacitet riskerar minska med 108 platser, samt att skolan inte

längre har möjlighet att erbjuda en organisation med rak parallellitet.

Utbildningsförvaltningen har därför utrett alternativ för en kapacitetsökning och beställt förslagshandling av SISAB för att ytterligare utreda det föreslagna alternativet för kapacitetsökningen.

Förvaltningen har tidigare utrett en utbyggnad av skolan men i och med antikvariska aspekter var en sådan inte genomförbar och en paviljong ställdes upp. I det läget var inte en avveckling av förskolan på skolgården aktuell, vilket det är idag, varför det nu finns ändrade förutsättningar för en permanent utbyggnation.

Behovsanalys

Det finns ett behov av att öka antalet permanenta elevplatser i området Sköndal.

Sköndalsskolan och Sandåkraskolan tar in elever från samma område, varför analysen av elevplatsbehovet görs på områdesnivå.

Tabell 1. Elevantal i respektive årskurs i kommunala F-6 skolor i Sköndalsområdet.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
F-klass	181	158	164	163	151	153	162	164	170
Åk 1	187	179	158	162	163	152	154	164	169
Åk 2	160	183	177	156	162	163	153	156	168
Åk 3	164	158	180	174	157	162	163	156	160
Åk 4	141	156	139	152	135	119	125	125	121
Åk 5	127	128	144	125	139	124	113	117	119
Åk 6	108	101	104	112	101	109	99	93	95
Totalt	1067	1064	1065	1044	1008	982	969	976	1001

Tabell 1 redovisar elevframskrivningens antagande vad gäller elevantal i respektive årskurs på både Sandåkraskolan och Sköndalsskolan.

Som visas i tabellen finns ett stabilt behov av elevplatser i de lägre årskurserna. Behovet av intag i F-klass är genomgående 6 klasser i området. Antalet lediga elevplatser är fler i årskurserna 4-6, vilket främst beror på att flera fristående verksamheter startar sin verksamhet från årskurs 4 och att elever väljer att gå till kommunala skolor med högstadietkapacitet innan årskurs 7 för att säkra sin högstadieplats, givet att det saknas högstadietkapacitet i Sköndalsområdet idag.

Förvaltningen kan varken på kort eller lång sikt räkna med elevtappet och ställa om till en bredare organisation på skolorna i de lägre årskurserna, i och med att alla inskrivna elever på skolenheterna har rätt att gå klart sin skolgång i den skola de antagits till. Förvaltningen bedömer att elevtappet kommer minska

vid färdigställande av nya Sandåkraskolan i Stora Sköndal, vilken kommer inrymma högstadiekapacitet.

Vid avvecklingen av paviljongen på Sköndalsskolan år 2025 kommer kapaciteten på de båda skolorna totalt vara 1047 elevplatser och cirka hälften av det från år 2029 i och med stora avvecklingar på Sandåkraskolan. Om inga åtgärder vidtas kommer antalet elevplatser tillgängliga i F-klass behöva minska med cirka 2–3 klasser från höstterminen 2025, i och med att plats behöver säkerställas för elever redan inskrivna på skolenheterna. I det fall inga nya elevplatser tillskapas till år 2025 innebär det att alla elever i F-klass i området inte kommer kunna få en skolplats nära hemmet. Förvaltningen ser att behovet av elevplatser är stabilt över en överskådlig framtid varför behovet bedöms vara permanent.

Förvaltningen ser av ovanstående anledningar att en permanent utbyggnation av Sköndalsskolan, i samband med avvecklingen av skolans paviljong, är motiverad. Utbyggnationen säkerställer att alla elever i området kan erbjudas en skolplats nära hemmet. Vidare möjliggör utbyggnationen en rak parallellitet för skolans organisation, vilket skapar förutsättningar för en långsiktighet och stabilitet i både planering och för verksamheten.

Utbyggnationen innefattar även anpassade lokaler för en regional särskild undervisningsgrupp (RSU-grupp) i området. Dessa kommer bidra till att elever i behov av särskilt stöd får bättre och adekvata lärmiljöer. En RSU-grupp finns redan på skolan idag och verksamheten planeras fortsatt ligga på Sköndalsskolan, en utbyggnation skapar förutsättningar för en långsiktig och stabil verksamhet.

Därutöver kommer även Sköndalsskolans upptagningsområde på sikt att utökas. Kvickenstorpsskolans verksamhet ska flytta till de nya lokalerna i Hästhagsskolan höstterminen 2024, då utbyggnationen av Kvickenstorpsskolan avbröts enligt nämndbeslut 2023-01-26. Verksamheten kommer då få en ny mätpunkt i antagningsprocessen, vilket är längre söderut i Farsta. Det innebär att söktrycket från området i norra Farsta (där det byggs nya bostäder) sannolikt kommer bli högre på Sköndalsskolan än vad elevantalframskrivningen visar (vilken baseras på tidigare års antagningsmönster).

Vidare bör det beaktas att majoriteten av Sandåkraskolans verksamhet idag är förlagd i tidsbegränsade lokaler, vilka kommer behöva avvecklas på sikt. Skolans permanenta byggnader är i stort behov av underhåll. Exploateringsområdet Stora Sköndal kommer fram till 2040 generera cirka 4700 bostäder, vilket utifrån andra

bostadsprojekt bedöms generera ett ökat behov av cirka 1400 elevplatser. I och med planeringshorisonten för elevframskrivningen (vilken endast sträcker sig till 2031) omfattas inte dessa elever ännu av densamma.

Förvaltningen planerar en ny F-9 skolbyggnad (930 elevplatser) i anslutning till exploateringsområdet Stora Sköndal, projektet har arbetsnamnet Nya Sandåkraskolan i Stora Sköndal. Tidplanen är att den nya skolbyggnaden ska kunna tas i bruk till höstterminen 2029, men ett flertal osäkerheter föreligger. Enligt nuvarande planering kommer Sandåkraskolans befintliga verksamhet flyttas till den nya skolbyggnaden, i och med de omfattande avvecklingarna av tidsbegränsade lokaler på befintliga Sandåkraskolan. Den nya skolbyggnaden inrymmer även högstadium, vilket saknas i området idag. En tidsbegränsad lösning på Sköndalsskolan är inte aktuellt eftersom det finns ett permanent behov av elevplatser i området, vilket inte enbart kan tillgodoses med den Nya Sandåkraskolan i Stora Sköndal. Den nya skolan fylls med den befintliga Sandåkraskolan samt behovet som de nya bostäderna genererar i exploateringsområdet.

Utbyggnaden av Sköndalsskolan samt den Nya Sandåkraskolan i Stora Sköndal kommer tillsammans täcka behovet av elevplatser i närområdet utifrån nuvarande prognoser fram till 2040.

Ärendet

Utbildningsförvaltningens målsättning är att Sköndalsskolan från och med höstterminen 2025 ska vara en treparallellig skola med årskurserna F-6. För det krävs tillskapande av ytterligare permanent lokalyta. Projektet syftar till att avveckla tidsbegränsade lokaler och tillskapa 162 permanenta elevplatser. För att tillgodose verksamhetens nuvarande behov samt elevprognosen i Farsta avser utbildningsförvaltningen uppföra en ny skolbyggnad om 1138 kvm bruksarea (BRA). Projektet syftar till att säkerställa att skolenheten kan ta emot 23 grupper om ca 27 elever per grupp, totalt 621 elevplatser fördelade på tre paralleller i årskurs f-6 inklusive en RSU-grupp med upp till 12 elever.

De tillkommande 54 platserna (som tillskapas utöver kompensationen för de platser som avvecklas) motiveras av att skolan idag har kapacitet i samtliga centrala funktioner (så som specialsalar och matsal) för två extra klasser, varför endast mindre åtgärder krävs för att inrymma två extra klasser.

Ny skolbyggnad

En tillbyggnad om 1138 kvm bruksarea fördelade på två våningar uppförs. Den nya byggnaden planeras för tre hemvister och avses

för åk F-4 samt RSU-grupp. Utgångspunkten för byggnaden har varit så kallad konceptbyggnad SISAB+ för att generera en så kostnadseffektiv byggnad som möjligt. Detta genom att planlösningar och tekniska funktioner redan fanns framtagna och kunde användas som referens vilket besparade tid och därmed ekonomin. Samtliga lokaler för verksamheten uppgår till 6559 kvm (BRA) när projektet är klart. Tillbyggnaden har utgått från 2019 års funktionsprogram med tillhörande lokalprogram.

Skolgård

Skolgården består av asfalterade plana ytor med lekredskap och bollplan, samt naturmark med berg i dagen. Skolgårdens yta uppgår till ca 9 700 kvadratmeter efter ny byggnad. Med ca 621 elever ger det ca 15 kvadratmeter friyta per elev. Projektet avser att anpassa befintlig skolgård genom att återställa/skapa de ytor som paviljong och förskola varit uppställda på. Stadsdelens avveckling av förskola och paviljong genererar ca 1000 kvm ökning av skolgården.

Evakuering

När nybyggnationen beräknas starta december 2024 kommer elever och personal i Sköndalsskolans paviljonger ha möjlighet till verksamhet i respektive lokaler till dess att den nya byggnaden är färdigställd. Någon evakueringslösning behövs därför inte.

Tidplan

Den nya byggnaden ingår i befintlig detaljplan för kvarteret Bakbordet. Den nya skolbyggnaden beräknas vara klar att tas i bruk

senast februari 2026. Bedömd genomförandetid är ca 28 månader. Projektering planeras starta maj 2023 och produktionen planeras starta december 2024.

Kostnader

SISAB har på uppdrag av förvaltningen tagit fram en budgetoffert för projektet. Total hyresgenererande projektkostnad uppgår till cirka 74 mnkr och medför ett hyrestillägg första året om cirka 5,6 mnkr. I tidigare utredning uppskattades en hyresgenererande kostnad om ca 62,4 mnkr. Kostnadsökningen beror främst på ökad produktionskostnad och materialkostnader under 2022.

Utbildningsförvaltningen beräknas stå för 100 procent av entreprenadkostnaden. Projektet bär inga kostnader för avvecklingen av förskolan, då ansvaret ligger på stadsdelen.

Ekonomi		
	2022-2023	Efter färdigställande
<i>Basfakta</i>		
Tidplan för färdigställande		2025 (höstterminen)
Skolans organisation	F-6, 3 paralleller	F-6, 3 paralleller
Elevkapacitet	493 elever	621 elever
Skolans totala permanenta kvm	5421 kvm	6559 kvm
<i>Ekonomi och lokaler, nyckeltal</i>		
Total projektkostnad (exkl. direktfinansiering)		73,7 mnkr
Hyrespåverkande projektkostnad, total		73,9 mnkr
Direktfinansiering i projektet, totalt		261 tkr
Direktfinansiering, var av utredningskostnader		261 tkr
Restvärden		
Total hyrespåverkande projektkostnad per elevplats		119 tkr
Total hyrespåverkande projektkostnad per ny elevplats		456 tkr
Avgående BRA, "Paviljong"		625 kvm
Total kvm per elev, idag	10,5	
Total kvm per elev, efter färdigställande		11kvm
<i>Hyra</i>		
Total årshyra samtliga lokaler	7,3 mnkr	
Årshyra per elevplats	13 tkr	19,1 tkr
Avgående årshyra pga. avveckling av paviljong	1 mnkr	
Tillkommande hyreskostnad (år 1), totalt		5,6 mnkr
Total årshyra samtliga lokaler		11,9 mnkr

Risker och osäkerhetsfaktorer

Tidplan för genomförande är kort, vilket ökar risken för förseningar i projektet. I ett försök att minimera den risken har projektets utgång från en konceptbyggnad (SISAB+) vilket sparar tid, då erfarenheter och konceptet är beprövat sedan tidigare. Skulle tiden för färdigställande av den nya byggnaden flyttas fram behöver avveckling av paviljongen också förskjutas vilket kan innebära att denna inte avvecklas inom den tid som ges av det tidsbegränsade bygglov som gäller. Då behöver således även en plan för evakuering säkerställas. I dialog med verksamheten finns möjligheter till delevakuering som ett alternativ. SISAB bedömer att inga extraordinära risker finns.

I dagsläget föreligger i huvudsak två risker.

- Att bygglov tar längre tid än normalt
- Mark och geoförhållanden är utredda men projektet har tagit höjd för att ytterligare undersökningar kan vara aktuella

Risker vid byggproduktion:

Då byggproduktionen pågår kommer befintlig samverkan mellan skolan, SISAB och entreprenörer att fortgå för att säkerställa säkerheten för elever och personal.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning och grundskoleavdelningen i samverkan med SISAB, representanter för skolledningen, samt ett samordnande huvudskyddsombud. Dialog förs även med Farsta stadsdelsförvaltning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 21 mars 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 22 mars 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att en utbyggnation av Sköndalsskolan är motiverad, utifrån elevframskrivningen samt den planerade bostadsbyggnation som finns i området.

Förvaltningen ser det som nödvändigt att genomföra utbyggnationen i samband med avvecklingen av paviljongen år 2025, för att skapa förutsättningar för en stabil lokalförsörjning för elevplatser i området. Sandåkra/Sköndal är också ett område som under flera år har haft utmaningar i lokalförsörjningen och där det finns behov av ökad stabilitet.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter

En av de viktigaste aspekterna i detta ärende är att säkerställa att Sköndalsskolan bistår med skolplatser i området. Artikel 28 i barnkonventionen stärker detta genom att betona att barn har rätt till utbildning som är kostnadsfri och tillgänglig. I det fall projektet inte genomförs finns en betydande risk för underkapacitet av elevplatser i området, vilket i sin tur skulle innebära att elever boende i området riskerar att inte kunna erbjudas skolplats nära hemmet.

Jämställdhetsanalys

Ärendet bedöms inte leda till negativa konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens genomförandeförslag gällande tillbyggnation vid Sköndalsskolan till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 74 mnkr, med en tillkommande hyra det första året om cirka 5,6 mnkr.

Utbildningsnämnden begär vidare hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande av genomförandeförslag gällande tillbyggnation vid Sköndalsskolan till en uppskattad hyresgenererande projektkostnad om cirka 74 mnkr, med en tillkommande hyra det första året om cirka 5,6 mnkr

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilagor

UTBF 2023/156 Bilaga 1. genomförandeffert, daterad 2023-01-23

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2023-03-21